

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2018-2021 d. 19-08-2021

Mødedato Torsdag d. 19. august 2021 kl. 00:00

Mødested kommunalbestyrelsessalen, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Medlemsforslag: beslutning om spærretid.....	5
Medlemsforslag om indførelse af åbenhedspolitik.....	11
Orientering fra formanden.....	15

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

00.01.00P35-0098

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	19-08-2021	1	

Fraværende

Carsten Scheibye, Maike Fiil, Rebecca Douglas Elleby.

Bemærkninger til dagsordenen

Michael Hendriksen er indkaldt som suppleant for Carsten Scheibye.

Jens Haagensen er indkaldt som suppleant for Maike Fiil.

Lykke Jensen er indkaldt som suppleant for Rebecca Douglas Elleby.

Punkt 2: Medlemsforslag: beslutning om spærretid

Bilag

Mail fra Peter Loft af 7.9.2017

Præcisering af indhold af Peter Loft til Kb 7.9.2017

BRKs deltagelse i pressearrangementer mv. af 8.11.2017

Brev fra ombudsmanden af 23.11.2017

BRK svar til ombudsmanden af 8.12.2017

Svar fra ombudsmanden af 20.6.2018

Fra Dragenettet 8.11.2018

Ekstern juridisk vurdering af 22.6.2021 Spærretid - Bornholms Regionskommune

Åbent punkt

2 Medlemsforslag: beslutning om spærretid

00.01.00A26-0062

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	12-08-2021	2	
Kommunalbestyrelsen	19-08-2021	2	

Politisk sagsgang

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Kirstine van Sabben har fremsendt medlemsforslag om at den administrative beslutning om indførelse af spærretid forud for kommunalvalget skal være en politisk beslutning.

Indstilling og beslutning

Kirstine van Sabben indstiller, at

- kommunalbestyrelsen beslutter, at der ikke skal være spærretid i Bornholms Regionskommune

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 12. august 2021:

Liste A, liste F og liste Ø stillede et ændringsforslag til Kirstines van Sabbens medlemsforslag med følgende ordlyd:

Kommunalbestyrelsen beslutter,

- at der ikke skal være spærretid i Bornholms Regionkommune.
- at politikerne i perioden i de sidste to måneder inden valget skal kunne udøve deres tilsynspligt som kommunalbestyrelsesmedlemmer i de kommunale institutioner og i øvrigt komme der som led i udøvelsen af deres valgte/udpegede politiske arbejde. Politikere kan derimod ikke medbringe gæster og/eller have følgeskab af medier/journalister under besøg på kommunens institutioner/enheder i perioden. Såfremt kommunalbestyrelsesmedlemmerne ønsker kontakt til de kommunale institutioner, skal de som vanligt kontakte borgmesteren eller direktionen.
- at den sædvanlige praksis også gælder op til valg, nemlig bl.a. det forhold, at der ved henvendelse fra medierne også om besøg på de kommunale institutioner sker en konkret vurdering af henvendelsen.

For ændringsforslaget stemte 4: Bente Helms, Thomas Thors, Leif Olsen og Morten Riis.
Imod stemte 3: Kirstine van Sabben, Linda Kofoed Persson og Søren Schow.

Ændringsforslaget anbefales.

Kirstine van Sabben, Linda Kofoed Persson og Søren Schow kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 19. august 2021:
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets indstilling blev godkendt.

Liste W, liste O, liste V og liste K kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Kirstine van Sabben har fremsendt medlemsforslag:

"Jeg vil gerne bede om et punkt på dagsorden hurtigst muligt vedr den såkaldte spærretid som er indført uden politisk behandling. Jeg finder det dybt problematisk at man indfører denne ordning uden fornyet politisk debat og beslutning. Det skal selvfølgelig være ØEPU og KB som skal beslutte om den slags tiltag skal indføres eller ej og i hvilken form, længde etc. Det er værd at bemærke at INGEN andre kommuner finder den slags tiltag nødvendigt. Så-jeg vil gerne have vi får dette på som en sag så det er os politikere der bestemmer dette, og ikke en kommunaldirektør og borgmester alene."

Kirstine van Sabben har desuden bedt om, at der vedhæftes en række bilag, der viser historikken fra 2017, hvor der forud for kommunalvalget første gang var spærretid i Bornholms Regionskommune, samt evt. faglig vurdering af beslutningen.

Der er derfor vedhæftet følgende bilag:

- Daværende kommunaldirektør Peter Lofts udmelding om bl.a. spærretid af 7.9.2017
- Præcisering fra Peter Loft til kommunalbestyrelsen af 7.9.2017
- Orientering om ikke at ville medvirke i tv-program fra Peter Loft til kommunalbestyrelsen af 8.11.2017
- Henvendelse fra ombudsmanden af 23.11.2017
- Bornholms Regionskommunes svar til ombudsmanden af 8.12.2017
- Endeligt svar fra ombudsmanden af 20.6.2018
- Nyhed på Dragenettet af 8.11.2018 forud for folketingsvalget
- Ekstern juridisk vurdering af 22.6.2021 af udmeldingen om spærretid i BRK

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Administrationens bemærkninger:

Den 29.6.2021 blev følgende meddelelse udsendt til kommunalbestyrelsen og offentligheden:

I november er der kommunalvalg – kommunen har spærretid tre måneder før

I november gennemføres der kommunalvalg i hele landet, og Bornholm skal vælge ny kommunalbestyrelse. Som der også tidligere har været praksis for, så følger der for Bornholms Regionskommune en periode på tre måneder forud for valget med en såkaldt spærretid. I den tid skrues der ned for åbenheden.

Hvor kommunen og dens ansatte normalt er tilgængelige og åbne over for politikere, borgere, medier og alle andre, bliver der forud for partipolitiske valg skruet ned for dette. Det sker for at undgå, at ansatte i Bornholms Regionskommune og kommunens institutioner bliver en del af politikernes valgkamp. Spærretiden indtræder fra og med 16. august 2021 til dagen efter valgdagen 16. november 2021.

Spærretiden indtræder for at sikre, at der hverken tilsigtet eller uforvarende vil kunne drages tvivl om ansattes eller kommunale institutioners partineutralitet som led i tjenesten. Ligesom der heller ikke må opstå situationer, hvor kommunens ansatte kan skydes i skoene, at de *i arbejdsmedfør* skulle have udnyttet deres position og forsøgt aktivt at påvirke et valg. Det vil kunne sætte de ansatte i nogle uhensigtsmæssige situationer, skade demokratiet og organisationens samarbejde med politikere og borgere uden for valgperioderne.

Spærretiden betyder blandt andet; *at det alene er kommunens kommunaldirektør, der udtaler sig på kommunens vegne, at politikere må vente med at komme i praktik i kommunens institutioner (men kan udføre deres eventuelle tilsynspligt), og at medierne ikke har adgang til de kommunale bygninger og institutioner i perioden.*

Offentlig ansattes ytringsfrihed

Kommunens direktion ønsker samtidig at oplyse om, at spærretiden ikke begrænser de offentligt ansattes ytringsfrihed. Kommunens ansatte er til *enhver tid i deres fulde ret til at deltage i den offentlige debat og i den forbindelse udtale sig om deres arbejde, så længe det sker på egne vegne.*

Der er mere at læse om Offentligt ansattes ytringsfrihed i [Justitsministeriets vejledning om Offentligt ansattes ytringsfrihed](http://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/offentligt-ansattes-ytringsfrihed) (<http://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/offentligt-ansattes-ytringsfrihed>)

Spørgsmål i forbindelse med kommunens spærretid kan rettes til kommunens direktion.

Juridisk vurdering

Adgang til kommunen og dens institutioner

Det er fast antaget i praksis, at ledelsen af en offentlig institution kan fastsætte retningslinjer for beboere, medarbejdere, pårørende, besøgende mv. vedrørende deres ophold på institutionen, når det er sagligt begrundet i forhold til driften, brugerne og medarbejderne. Der kan fx være tale om besøgstider og ordensforskrifter for opførsel. Princippet er i juraen kendt som såkaldte anstaltsbetragtninger.

De retningslinjer, der påtænkes indført for kommunen i forbindelse med det forestående kommunalvalg, er udarbejdet med henblik på at sikre embedsværkets neutralitet i forbindelse med valgkampen samt at brugere, pårørende og medarbejdere på kommunens institutioner ikke uforvarende gøres til genstand for en valgkamp.

Udgangspunktet er, at sådanne retningslinjer fastsættes af den administrative ledelse, enten lokalt på den enkelte institution, eller centralt for hele kommunen af fx kommunaldirektøren. Men kommunalbestyrelsen har naturligvis mulighed for at tage stilling til retningslinjerne.

Roger Buch (Forskningslektor og Centerleder, Media Maker Space ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole) har både nu og ved kommunalvalget i 2017 udtalt sig kritisk i forhold til kommunens indførsel af sådanne retningslinjer forud for kommunalvalget.

Sten Bønsing (Professor i forvaltningsret ved Aalborg Universitet) har omvendt ved begge valg udtalt sig om, at der ikke er noget forvaltningsretligt til hinder for administrativt at indføre de konkrete retningslinjer frem mod valget (ligesom det tilkommer kommunalbestyrelsen at omstøde beslutningen, hvis de er uenige i den).

Ombudsmanden har i sin udtalelse af 20. juni 2018 alene forholdt sig til, om kommunen ved sine retningslinjer forud for kommunalvalget i 2017 krænkede medarbejdernes ytringsfrihed. Ombudsmanden tog således ikke konkret stilling til, om det var problematisk for kommunen at begrænse kommunalbestyrelsesmedlemmers og pressens adgang til kommunens adresser i

perioden, men ombudsmanden henviste til ombudsmandens tidligere udtalelser i FOB 83.101 og FOB 83.248, som netop drejede sig om de såkaldte anstaltsbetragtninger.

FOB 83.101 omhandler en sag, hvor en journalist blev bortvist fra rådhuset uden for normal åbningstid i forbindelse med et ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde med lukket dagsordenspunkt. Ombudsmanden udtalte, at der generelt set bør være adgang for pressen til rådhuset under kommunalbestyrelsesmøder, uanset at det er uden for åbningstid, og at mødet afholdes for lukkede døre, idet kommunalbestyrelsesmedlemmerne frit kan udtale sig til pressen om egne synspunkter i sagen, så længe det ikke strider mod tavshedspligten. Ombudsmanden udtalte ikke kritik af bortvisningen som sådan, idet den var begrundet i ordensmæssige hensyn.

Det skal hertil bemærkes, at kommunens retningslinjer ikke begrænser pressens adgang til kommunens adresser i forbindelse med afholdelse af kommunalbestyrelsesmøder, udvalgsmøder og andre arrangementer, hvor offentligheden i øvrigt er indbudt. Pressen er heller ikke begrænset i sin adgang til at dokumentere valghandlingen, fx i forbindelse med klargøring for brevafstemning mv.

FOB 83.248 omhandler en sag, hvor direktionen på et hospital udstedte et forbud mod, at personalet orienterede patienter og pårørende om en igangværende faglig konflikt under deres ophold på hospitalets område (omdeling af pamfletter, opfordring til at støtte konflikten osv.) – det var alene en ledelsesmæssig opgave at formidle neutrale budskaber om konflikten, hvis den fik betydning for driften og patienternes behandling. Ombudsmanden fandt ikke grundlag for at udtale kritik af direktionen, idet det var berettiget at tage hensyn til, at patienter og pårørende ikke under deres ophold på hospitalet direkte eller indirekte føler sig pånødet en stillingtagen til den faglige konflikt.

Det bemærkes, at ombudsmanden i sin udtalelse af 20. juni 2018 ikke fandt lejlighed til at undersøge spørgsmålet nærmere og udtale kritik af kommunen af egen drift, hvilket havde været nærliggende, såfremt retningslinjerne umiddelbart måtte anses for at være kritisable.

Kommunens retningslinjer begrænser ikke kommunalbestyrelsesmedlemmernes adgang til at føre tilsyn med kommunen og dens institutioner. Der foreligger en udtalelse fra Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne fra 2018, hvor tilsynet over for Kalundborg Kommune udtalte, at det ikke var lovligt generelt at afskære kommunalbestyrelsesmedlemmer fra at besøge kommunens institutioner i en periode på 5 måneder før kommunalvalget, hvis dette begrænser kommunalbestyrelsesmedlemmerne i at udøve deres tilsynsforpligtelse.

Udtalelser på kommunens vegne

Ledelsen på en offentlig arbejdsplads kan fastsætte regler for, hvem der må udtale sig på myndighedens vegne. Dette fremgår af Justitsministeriets vejledning fra 2016 om offentligt ansatte medarbejders ytringsfrihed.

Medarbejdernes ytringsfrihed

Medarbejderne har ret til at udtale sig til pressen på egne vegne om alle emner med de få begrænsninger, der følger af Justitsministeriets vejledning fra 2016. Vejledningen har bl.a. følgende afsnit:

Åbenhed i den offentlige sektor og på den enkelte arbejdsplads

Begreber som åbenhed, gennemsigtighed og troværdighed er væsentlige værdier i den offentlige forvaltning. Det er derfor naturligt, at offentligt ansatte, der har en grundig indsigt i og interesse for forholdene inden for deres egne arbejdsområder, også bidrager med deres viden og synspunkter i den offentlige debat. Ytringsfriheden sikrer, at offentligt ansatte har en vidtgående ret til at deltage i den offentlige debat om forholdene på egne arbejdsområder.

Men debat og åbenhed bør også fremmes internt på den enkelte arbejdsplads. Her spiller ledelsen en væsentlig rolle for, at der skabes en kultur, hvor det er både legitimt og velset, at man viser interesse for og debatterer arbejdspladsens forhold. Både ledere og medarbejdere bør være bevidste om, at loyalitet mod arbejdspladsen ikke blot betyder, at man udviser respekt for de trufne beslutninger, men også at man på konstruktiv vis påpeger eventuelle kritiske forhold. Det anbefales derfor, at man på den enkelte arbejdsplads åbent drøfter de offentligt ansattes ytringsfrihed og i øvrigt søger at skabe de rette vilkår for en konstruktiv debat om arbejdspladsens forhold.

Kommunen bør på denne baggrund i vidt omfang være imødekommende overfor, at medarbejderne på egne vegne kan ytre sig til pressen i deres arbejdstid, hvis dette kan forenes med den pågældende medarbejders funktioner og ikke er til gene for kommunens drift. Fx må det anses for uproblematisk, at en medarbejder udtaler sig til pressen i sin kaffe- eller frokostpause.

Normalt kan udtalelserne også fremsættes på den pågældende medarbejders arbejdsplads, hvis det ikke er til gene for driften eller anses for uhensigtsmæssigt i forhold til institutionens brugere mv. I perioden fastsat i retningslinjerne frem mod kommunalvalget 2021 må sådanne interviews imidlertid ske uden for kommunens institutioner, men det kan fx ske umiddelbart uden for kommunens matrikel. Medarbejderen bør som altid sørge for at det fremgår, at vedkommende udtaler sig på egne vegne, når andet ikke er aftalt med ledelsen.

Punkt 3: Medlemsforslag om indførelse af åbenhedspolitik

Bilag

Kommunikationspolitik opdatering august 2020

Åbent punkt

3 Medlemsforslag om indførelse af åbenhedspolitik

00.01.00G01-0135

Behandling

Kommunalbestyrelsen

Mødedato

19-08-2021

Åbent punkt

3

Lukket punkt

Politisk sagsgang

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

René Danielsson har på vegne af Dansk Folkeparti fremsendt medlemsforslag til behandling i kommunalbestyrelsen om indførelse af åbenhedspolitik i Bornholms Regionskommune

Indstilling og beslutning

René Danielsson indstiller,

- a) at kommunalbestyrelsen godkender åbenhedspolitikken og beslutter, at den fra vedtagelsesdato skal efterleves i BRK.
- b) Kommunalbestyrelsen beslutter, at administrationen udarbejder en handlingsplan til godkendelse i kommunalbestyrelsen hurtigst muligt (ikke senere end ultimo November), hvori den redegør for hvilke tiltag, man vil gøre sig for at efterleve den politiske hensigt.

Kommunalbestyrelsen den 19. august 2021:

For indstillingen stemte 4: liste O

Imod stemte 19: liste W, liste Ø, liste K, liste A, liste F, liste V

Indstillingen blev ikke godkendt.

Sagsfremstilling

René Danielsson har på vegne af Dansk Folkeparti fremsendt følgende:

”Der er for stor forskel på hvordan BRK de facto ledes ift. indførelse af medarbejdercensur, forringelser af pressens arbejdsvilkår, og tolkningen af hvornår en kommunalpolitiker eksempelvis må komme i praktik kontra den måde dele af kommunalbestyrelsen ønsker, at BRK skal agere og fremstå ift. det at være dialog søgende, åben og garant for gennemsigtighed. Derfor foreslås der indført en åbenhedspolitik, som skal sætte rammerne for god dialog og inddragelse i hele organisationen.

Forslaget ser således ud:

Bornholms regionskommunes åbenhedspolitik

Denne åbenhedspolitik sætter rammer og mål for, hvordan vi arbejder med åbenhed og kommunikation i Bornholms regionskommune.

Afsættet for åbenhedspolitikken er, at BRK er en politisk styret virksomhed, hvor Kommunalbestyrelsen fastsætter de politiske mål.

Åbenhedspolitikken gælder i alle relationer, vi som ansatte i BRK har, eksempelvis med borgere, virksomheder og samarbejdspartnere. Politikken gælder også mellem ansatte såvel som mellem ledere og medarbejdere og medarbejdere imellem.

Åbenhedens seks bud

- Vi tilstræber åbenhed i enhver situation. Vi forstår åbenhed bredt – i betydningen af at vi er åbne over for borgerne og alle andre vi er i kontakt med, men også over for idéer, forslag og argumenter. I de situationer, hvor vi ikke kan være åbne, for eksempel på grund af tavshedspligt, hensyn til samarbejdspartnere eller andre årsager, fortæller vi åbent hvorfor.
- Vi sørger for gennemsækelighed for borgere og andre, vi kommer i kontakt med – også når gennemsækeligheden kræver, at vi sætter os ind i eller involverer andre fagområder end vores egne.
- Vi er ordentlige, venlige, hjælpsomme og imødekommende i alle situationer, og vi lytter til modtagernes argumenter og oplevelser.
- Vi tilstræber en åben og ærlig kultur internt i BRK, hvor vi opfordrer hinanden til kontinuerligt at drøfte arbejdet og rammerne for dets udførelse.
- Vi involverer hinanden, borgere og andre interessenter mest muligt og tidligst muligt i arbejdet. Vi deler vores viden, og vi fortæller, når vi er usikre eller mangler viden.
- Vi ønsker at være en ærlig, troværdig og tillidsskabende organisation, og vi tager alle vores del af ansvaret for, at vi bliver opfattet sådan. Vi er alle ambassadører for helheden i BRK, og vi anerkender frontmedarbejdernes særligt store betydning for, om BRK bliver opfattet som en åben organisation.

Kommunikationens tre bud

- Vi tager altid udgangspunkt i målgruppen og kommunikerer på en måde, så den kan forstå det.
- Vi bruger nutidigt, letforståeligt sprog i både skrift og tale, og vi gør alt hvad vi kan for at undgå kancellisprog. Fagsprog benyttes alene i faglig kommunikation til andre med samme faglighed.
- Vi sikrer, at information målrettet den brede offentlighed er så tilgængelig som mulig for alle – også for mennesker med handicap.

Presse

Vi prioriterer samarbejdet med pressen højt, og vi respekterer dens arbejdsvilkår. Vi svarer hurtigt på henvendelser fra journalister, helst inden for en time, eventuelt med en oplysning om, hvornår vi kan give et endeligt svar. Vi anerkender behovet for faglige indspark i den lokale debat, hvorfor vi som organisation mere end glædeligt stille op.

BRK's pressehåndterings tre bud:

- Vi samarbejder til alle tider med pressen, da den er vores primære samarbejdspartner i fortællingen om BRK og Bornholm.
- Vi arbejder ikke med begreber som 'spærretid' eller udsagn som 'ingen kommentarer' medmindre der er tale om personfølsomme sager og oplysninger.
- Alle organisationens ledere og chefer skal så vidt muligt indgå i de nødvendige dialoger med pressen, så der kommer flest mulige nuancer og fakta i dækningen af organisationen.

Brk.dk

Brk.dk er indgangen til digitale selvbetjeningsløsninger og aktuel information om BRK's arbejde.

Dragenettet

Dragenettet er hovedkanalen i den interne kommunikation og videndeling på tværs af områderne. Information via Dragenettet kan suppleres med digitale nyhedsbreve og mails, der i overskrifter linker til indhold og artikler på Dragenettet. Dragenettet er med til at skabe dialog mellem ledelse og medarbejdere og på tværs af organisationen."

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling til KB 19.8.2021

Bornholms Regionskommune har en kommunikationspolitik, som senest er revideret i 2020. Politikken er vedlagt som bilag.

Punkt 4: Orientering fra formanden

Åbent møde

4 Orientering fra formanden

00.01.00P35-0098

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	19-08-2021	4	

Kommunalbestyrelsen den 19. august 2021:

Intet.